

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 73.806 van 19 mei 1998

A. 77.497/XIII-499

- In zake :
1. **de naamloze vennootschap LOTRIVA,**
 2. **de naamloze vennootschap SEJECA,**
 3. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid A. & J. UYLEBROECK,**
 4. **de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid LOKER,**
 5. **de naamloze vennootschap AMIBRU,**

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Luc SILANCE, advocaat,
Delleurlaan 29
1170 Watermaal-Bosvoorde,

tegen :

de Nationale Loterij,
Kardinaal Mercierlaan 6
1000 Brussel.

DE VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,

Gezien het op 12 februari 1998 ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap LOTRIVA, de naamloze vennootschap SEJECA, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid A. en J. UYLEBROECK, de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid LOKER en de naamloze vennootschap

AMIBRU de nietigverklaring vorderen van de beslissing van de raad van bestuur van de verwerende partij "om een einde te maken aan de samenwerking met alle depositarissen" en het contract met de eerste vier verzoekende partijen bijgevolg met een opzeggingstermijn van 18 maanden op te zeggen, een beslissing die de directeur-generaal van de verwerende partij op 18 december 1997 schriftelijk ter kennis heeft gebracht van alle medecontractanten;

Gezien de op dezelfde dag door dezelfde verzoekende partijen ingestelde vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de voornoemde beslissing;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien de verslagen van de heer DEROUAUX, auditeur bij de Raad van State, waarvan het ene opgemaakt is op grond van artikel 93 van de algemene procedureregeling en het andere is opgemaakt op grond van artikel 12, tweede lid, van het koninklijk besluit van 5 december 1991 tot bepaling van de rechtspleging in kort geding;

Gelet op de beschikking van 6 april 1998, waarbij de neerlegging van de verslagen wordt gelast en waarbij de partijen worden opgeroepen om te verschijnen op 5 mei 1998 om 9.30 uur;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen, van die beschikking en van de verslagen;

Gehoord het verslag van de heer HANOTIAU, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. L. SILANCE, advocaat, die voor de verzoekende partijen verschijnt, en van Mr. V. GODERIS, loco Mr. Ph. VLAEMMINCK, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer DEROUAUX, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de eerste vier verzoekende partijen al jarenlang contractueel met de Nationale Loterij verbonden waren om als "concessionarissen" en later als "depositarissen" verrichtingen als tussenpersoon uit te voeren; dat hun contractuele situatie op 18 december 1997 geregeld was via zogenaamde "depositariscontracten" van februari of maart 1993, aangezien de onderhandelingen over een nieuw contract, dat in een protocol van 1995 was opgenomen, op niets uitgelopen waren;

Overwegende dat punt 9 van de notulen van de vergadering d.d. 6 november 1997 van de raad van bestuur van de verwerende partij aldus luidt :

" JURIDISCHE DIENST - VERSLAG OVER DE GESPREKKEN MET DE DEPOSITARISSEN INZAKE HET BEËINDIGEN VAN DE CONTRACTEN (BIJLAGE 25)

Na de inhoud van bedoelde bijlage te hebben doorgenomen, deelt de Raad de mening van het Directiecomité om de opzegging aan de depositarissen te betekenen, maar in december 1997 i.p.v. onmiddellijk.

In verband met de dossiers VAN BELLEGHEM en GESLOT, waarvan sprake in bijlagen I en II bij het basisdocument, neemt de Raad geen standpunt in en acht hij het, zoals het Directiecomité, wenselijk de eventuele reacties op de opzeggingsbrieven die hen zullen worden toegestuurd af te wachten.

(...)"

Overwegende dat, volgens de nota met opmerkingen, de raad van bestuur van de Nationale Loterij op zijn vergadering van 4 december 1997 de beslissing bevestigd heeft om de handelsbetrekkingen tussen de Nationale Loterij en al haar depositarissen te verbreken en toestemming heeft gegeven om alle depositarissen van de Nationale Loterij in december 1997 schriftelijk mee te delen dat de contracten worden verbroken en dat de opzeggingstermijn van 18 maanden ingaat op 1 januari 1998; dat de directeur-generaal van de verwerende partij, naar aanleiding van die beslissing, alle medecontractanten via een aangetekende brief van 18 december 1997 heeft meegedeeld dat het contract met een opzeggingstermijn van 18 maanden wordt beëindigd;

Overwegende dat de bestreden handeling, volgens de verzoekende partijen, de beslissing is die vervat is in de brieven van 18 december 1997 waarbij een einde wordt gemaakt aan de samenwerking met alle depositarissen en aan de depositariscontracten die de Nationale Loterij met de verzoekende partijen heeft gesloten en die op 30 maart 1993 in werking zijn getreden;

Overwegende dat het verzoekschrift, of het nu betrekking heeft op de beslissing die de raad van bestuur van de verwerende partij op zijn vergaderingen van 6 november en 4 december 1997 heeft genomen om een einde te maken aan de samenwerking met alle depositarissen en de contracten tussen de verwerende partij en haar depositarissen op te zeggen, dan wel of het betrekking heeft op de opzeggingsbrieven die de directeur-generaal van de verwerende partij op 18 december 1997 aan de medecontractanten heeft toegestuurd, zowel in het ene als in het andere geval, betrekking heeft op een eenzijdige handeling waarbij een einde wordt gemaakt aan de contractuele verbintenis

tussen de eerste vier verzoekende partijen en de verwerende partij;

Overwegende dat, in tegenstelling met wat de verzoekende partijen trachten aan te tonen, noch de beslissing van de raad van bestuur van de verwerende partij, noch - a fortiori - de handelingen van de directeur-generaal van de verwerende partij van reglementaire aard zijn; dat die handelingen immers niet abstract zijn en evenmin van blijvende aard zijn en geen enkele rechtsregel noch gedragsregel bevatten die voortaan moet worden nageleefd, zelfs niet door de verwerende partij alleen; dat de bestreden beslissing inhoudt dat de depositariscontracten worden opgezegd, maar dat ze de verwerende partij geenszins verbiedt om voortaan nieuwe soortgelijke contracten te sluiten;

Overwegende dat de beslissing van de raad van bestuur weliswaar collectief geformuleerd is, maar daarom nog niet van reglementaire aard wordt, aangezien ze niet tot iedereen in het algemeen gericht is; dat, integendeel, perfect bepaald of te bepalen is voor wie de beslissing bestemd is en dat trouwens ieder afzonderlijk via een aangetekende brief van de beslissing op de hoogte wordt gebracht;

Overwegende dat de raad van bestuur overigens krachtens artikel 8, § 1, eerste lid, van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij zeer ruime bevoegdheden heeft en inzonderheid bevoegd is voor :

- " 1° het algemeen beleid van de Nationale Loterij;
- 2° het bedrijfsplan voor verscheidene jaren;
- (...)
- 5° het programma voor de organisatie van het net voor de distributie van de produkten;

maar geen enkele verordeningsbevoegdheid heeft;

Overwegende bovendien dat de raad van bestuur van de verwerende partij, door te beslissen dat de samenwerking met de depositarissen wordt stopgezet, geen regel in verband met de organisatie heeft gewijzigd of opgeheven die bij of krachtens de wet wordt opgelegd; dat de Koning volgens artikel 19 van de wet van 22 juli 1991 weliswaar de regels in verband met de organisatie van het net voor de distributie van de produkten van de Nationale Loterij bepaalt, maar dat geen enkel koninklijk besluit is uitgevaardigd om daar uitvoering aan te verlenen;

Overwegende dat de bestreden handeling onlosmakelijk verbonden is met het bestaan van de contracten, enerzijds omdat de handeling juridisch uit die contracten voortvloeit en anderzijds omdat de bestreden handeling, met een opzeggingstermijn, een einde maakt aan de subjectieve rechten waarop elke partij in het kader van de uitvoering van haar contract aanspraak kon maken;

Overwegende dat het geschil over de opzegging van contracten bijgevolg te maken heeft met subjectieve rechten en dus uitsluitend tot de bevoegdheid van de gewone hoven en rechtbanken behoort; dat de Raad van State niet bevoegd is om kennis te nemen van het geschil; dat het beroep tot nietigverklaring en bijgevolg ook de vordering tot schorsing niet-ontvankelijk zijn,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep tot nietigverklaring en de vordering tot schorsing worden verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 35.000 frank, komen ten laste van de verzoekende partijen ten belope van elk 7.000 frank.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op negentien mei 1900 achtennegentig door :

de Hr. HANOTIAU, kamervoorzitter,
Mevr. MALCORPS, griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.